

T.C.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
KOMİSYON BAŞKANLIĞI

Bilim Alanı

Proje No

EĞİTİM BİLİMLERİ

EGT-047/030303

TÜRKİYEDE'Kİ MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİMDE AVRUPA BİRLİĞİ
AÇISINDAN KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE AVRUPA BİRLİĞİ'NE
UYUM İÇİN BİR MODEL ÖNERİSİ

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ

Prof. Dr. Semra ÜNAL (Teknik Eğitim Fakültesi)

YARDIMCI ARAŞTIRICILAR

Araş. Gör. Dr. Sibel CENGİZHAN (Teknik Eğitim Fakültesi)

İstanbul – 2007

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

PROJE BİLGİ FORMU –A–

PROJE NO:

ALAN

DESTEKLENDİĞİ YIL

EGT-047/030303

EĞİTİM BİLİMLERİ

2003

PROJE ADI: Türkiyede'ki Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde Avrupa Birliği Açısından Karşılaşılan Sorunlar ve Avrupa Birliği'ne Uyum İçin Bir Model Önerisi

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ: Prof. Dr. Semra ÜNAL

YARDIMCI ARAŞTIRICI: Araş. Gör. Dr. Sibel CENGİZHAN

ANAHTAR KELİMELEER: Avrupa Birliği Ülkeleri, Mesleki ve Teknik Ortaöğretim, Uyum

PROJENİN AMACI:

1. Avrupa Birliği ülkelerinde (İngiltere, Hollanda, İtalya, Belçika, Yunanistan, Almanya, Danimarka, Fransa) mesleki-teknik eğitim ve öğretim uygulamalarını; bu okullara giriş, programlar, yönlendirme ve yüksek öğretime geçiş yönünden incelemektir.

2. Ülkemizdeki mesleki ve teknik ortaöğretimde Avrupa Birliği açısından karşılaşılan sorunları belirleyerek mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarına Avrupa Birliği uyumu için bir model önerisi geliştirmektir.

ARAŞTIRMA MATERYALİ VE YÖNTEM:

- Alan yazın taraması yapıldı
- Hedef kitle tespit edildi
- Ülkelerin eğitim sistemleri tarandı.
- Ülkelerin mesleki eğitimle ilgili ortak özellikleri belirlendi.
- Anket geliştirildi.
- Betimsel tarama modeli kullanıldı.
- Elde edilen veriler istatistik paket programından yararlanılarak değerlendirildi.
- Frekans ve yüzde dağılımları, Mann Whihney U, Kruskal Wallis ce Ki-kare testleri kullanılarak sonuçlar analiz edilmiş ve kullanılmıştır.

SONUÇLAR:

Türk mesleki ve teknik eğitim sistemi, Avrupa Birliği ülkelerinin mesleki eğitim sistemleri çeşitli değişkenler açısından incelenerek Avrupa Birliği'ne uyumla ilgili sorunlar belirlenmeye çalışılmış, öneriler geliştirilmiştir. Bu amaçla Türk mesleki ve teknik eğitim ortaöğretim sisteminin uyum sorunlarını somut olarak belirleyebilmek amacıyla, mesleki ve teknik eğitim; programları, örgütsel yapısı, fiziksel yapısı, işgücü performansının değerlendirilmesi, sanayi-okul ilişkilerini ve yönlendirme hizmetlerinin Avrupa Birliği ülkelerinin mesleki eğitim sistemlerine göre farklılıklarının düzeyi bir anket çalışmasıyla saptanmaya çalışılmıştır.

Avrupa Birliği ülkelerinin ortak özellik taşıyan bir mesleki eğitim sistem yapısı olmamakla beraber, hemen hemen hepsinde mesleki eğitim diğer eğitim türlerinden ayrı olarak ele alınmış ve mesleki teknik eğitim ayrı bir birim olarak örgütlenmiştir. Ayrıca ülkelerin çoğunda "teknoloji" adıyla kurulan bir birim bulunmaktadır. Türk Eğitim Sisteminin ortaöğretim düzeyindeki eğitim-öğretim hizmetleri farklı okul türlerinin hizmetlerini içeren ana hizmet birimlerinin içinde yer almaktadır. Yardımcı hizmet birimleri de tüm ana hizmet birimlerine hizmetlerini sunmaya çalışmaktadırlar. Mevcut model sistem bütünlüğüne dayalı örgütlenme özelliklerini taşımamaktadır. Bu durum hizmetin parçalanmasına, yeterli koordinasyonun sağlanamamasına ve işlevselliğin olumsuzluğuna neden olmaktadır. Avrupa Birliği ülkelerinin eğitim sistemleri amaç, yapı, süreç, hava boyutları bakımından benzerlik göstermektedir. Aşırı merkezîyetçi örgütlenmeye sahip ülkelerin yerel yönetimlere yetki devri yaparak merkez-taşra dengesi kurmasının yanında (Fransa, Portekiz ve İspanya), yetkilerin yerel yönetimlerde toplandığı ülkelerde ise, merkezi hükümetin giderek bir kısım yetkileri merkeze doğru kaydırarak merkez-taşra dengesini kurmaya çalıştığı gözlenmektedir.

Araştırmanın amaçları doğrultusunda yapılan incelemede; Örgütsel yapı, eğitim programları, okulların fiziksel yapısı, işgücü vasıflarının değerlendirilmesi, sanayi-okul ilişkileri, yönlendirme uyum sorunları olduğu belirlenmiş ve bu konularında önerilerde bulunulmuştur. Ayrıca örgütsel yapı ve işleyişle ilgili bir model önerisi geliştirilmiştir.

* Projeye Üniversite Dışı Destek :

- İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü
- İstanbul Teknik Öğretmenler Derneği
- Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları

* Proje Den Üretilen Yayınlar : Araştırma sonuçları kullanılarak yayın yapılacaktır.

T.C.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

PROJE BİLGİ FORMU –B–

BİLİM ALANI: EĞİTİM BİLİMLERİ	PROJE NO: EGT-047/030303
-------------------------------	--------------------------

PROJE ADI : Türkiye'deki Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde Avrupa Birliği Açısından Karşılaşılan Sorunlar ve Avrupa Birliği'ne Uyum İçin Bir Model Önerisi

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ : Prof. Dr. Semra ÜNAL

YARDIMCI ARAŞTIRICILAR : Araş. Gör. Dr. Sibel CENGİZHAN

PROJENİN YÜRÜTÜLDÜĞÜ KURULUŞ: Marmara Üniversitesi Bilimsel araştırma Projeleri Komisyonu

ÖZET

Avrupa Birliği'ne tam üyeliği amaçlayan Türkiye, uyum süreci kapsamında mesleki ve teknik ortaöğretimi yeniden yapılandırma arayışı içindedir. Bu nedenle; bu projede Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde Türkiye'de mesleki ve teknik ortaöğretim alanında yeniden yapılandırma çalışmalarına yol gösterici olması amacıyla Avrupa Birliği üyesi ülkelerin mesleki ve teknik ortaöğretim sisteminin yapısı incelenmiştir. Bu incelemeler doğrultusunda belirlenen yapı ve işleyişe dayanarak Türkiye'deki mesleki ve teknik ortaöğretimin sorunları belirlenmiştir. Türk mesleki teknik ortaöğretim sistemi içinde yeniden yapılanma sürecinde; örgütsel yapı, eğitim programları, okulların fiziksel yapısı, işgücü vasıflarının değerlendirilmesi, sanayi-okul ilişkileri ve yönlendirmeye ilgili uyum sorunları dikkate alınarak sistemin örgütlenmesi ve daha işlevsel olarak yapılandırılmasına önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

PROJE ADI

Türkiye'deki Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde Avrupa Birliği Açısından Karşılaşılan Sorunlar ve Avrupa Birliği'ne Uyum İçin Bir Model Önerisi

SUMMARY

As a candidate of EU membership Turkey is need to reconstruaction vocational and technical secondary education system during adaptation process. Therefore in this project vocaitonal and technical secondary education system of EU Countries was invastigated to suggest a new model for Turkish vocaitonal and technical secondary education system. Vocaitonal and technical secondary education system' problems of Turkey were determined based on the constitution and procesing of EU Countries' vocational and technical secondary education system. It is assumed that this project provide to reorganize the Turkish vocational and technical secondary education system and make it more functional in some fields. They are organizational construaction, educational programmes, physical conditions, evaluations of human resource, relationship between scholl and industry and disorganization of orientation process.

PROJECT NAME

The Problems of Vocational and Technical Secondary Education System Faced in Turkey in terms of European Union and Suggestion of a Model for Adaptation to European Union.

ÖNSÖZ

Günümüzde hemen hemen tüm ülkeler bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişmeler ve bunlara dayalı sosyal ve ekonomik alandaki değişme ve gelişmelere uyum sağlamak için eğitim sistemlerinde, eğitim sürelerinden okul türlerine ve eğitim programlarına kadar pek çok alanda yeniden düzenleme çalışmalarını gerçekleştirme çabası içindedirler. Avrupa Birliği'ne tam üyeliği amaçlayan Türkiye bu bağlamda uyum süreci kapsamında mesleki ve teknik ortaöğretimi yeniden yapılandırma arayışı içindedir. Bu amaçla projede Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde Türkiye'de mesleki ve teknik ortaöğretim alanında yeniden yapılandırma çalışmalarına yol gösterici olması amacıyla Avrupa Birliği üyesi ülkelerin mesleki ve teknik ortaöğretim sisteminin yapısı incelenmiş , bu incelemeler doğrultusunda belirlenen yapı ve işleyişe dayanarak Türkiye'deki mesleki ve teknik ortaöğretim sorunları belirlenmiş ve bu sorunların çözümü için öneriler sunulmuştur.

Projeye katkıları nedeniyle İstanbul ilindeki mesleki teknik ortaöğretim kurumlarına teşekkür ederiz.